

Naslov originala:
Why Couples Fight
Mira Kirshenbaum

Copyright © 2021 Mira Kirshenbaum
All rights reserved.
Za izdanje na srpskom jeziku © Publik praktikum 2021

ZA IZDAVAČA:
Marko Sabovljević

UREDNIK:
Marina Sabovljević

PREVOD:
Mirjana Kefer

LEKTURA I KOREKTURA:
Nataša Ninković

DIZAJN KORICE:
Sara Vranić

ŠTAMPA:
Alpha print, Zemun

TIRAŽ:
1.000

IZDAVAČ:
Publik praktikum, imprint Harmonija
Dobrovoljačka 10/I, Zemun
office@publikpraktikum.rs
011/4202 544; 011/4202 545

GODINA IZDANJA:
2021

Sva prava su zadržana. Nijedan deo ove knjige ne sme se kopirati ni prenositi u bilo kom obliku ili bilo kojim sredstvima, elektronskim ili mehaničkim, uključujući foto-kopiranje, snimanje ili bilo koji sistem za skladištenje i pretraživanje informacija, bez pismenog odobrenja izdavača.

MIRA KIRŠENBAUM

ZAŠTO SE PAROVI SVAĐAJU

HARMON**IA**

Posvećeno mojim kćerkama Raheli i Hani...

Tako sam ponosna na vas i toliko vas volim da se to
rečima ne može iskazati. Činite me veoma srećnom.

I mom unuku Niku...

Ti si veliki poklon i prava je radost gledati te
kako izrastaš u divnog mladića.

Volim te veoma, veoma, veoma mnogo.

„Ovo je sve što sam ikada želela – da budem u stanju da rešim stvari sa tobom mirnim putem i sa puno razumevanja, saosećanja i kreativnosti. Da imam osećaj da smo tim, a ne neprijatelji. Dosta smo različiti. Ali gle! Otkrili smo da mi to možemo!”

– Reči bivše pacijentkinje upućene partneru
na kraju našeg zajedničkog rada

SADRŽAJ

<i>Napomena mom čitaocu</i>	11
-----------------------------------	----

Deo I: Kako razumeti zašto su stvari bile

tako teške u vašoj vezi	15
1. „Šta nam se to dogodilo?“	17
2. Pravi razlog zašto je brak težak: Borbe za moć	27
3. Oko čega se zapravo svađamo?	47
4. Potezi moći	55
5. Možda ste bliži liniji cilja nego što mislite	77
6. Unutar zveri: Priroda moći u vezama	83
7. Tako blizu, a tako daleko	105

Deo II: Vaše rešenje 117 |

8. Da li zaista želite da rešite svoj problem?	119
9. Poglavlje posvećeno besu	127
10. Jedan, dva, tri, kreni	137
11. Korak 1: Čujem da me čuješ	147
12. „Pokušali smo. Nismo uspeli. Osuđeni smo na propast.”	159
13. Korak 2: Smišljanje opcija	169
14. Korak 3: Napokon zajedno	185

15. Šta će vam se sledeće dogoditi	199
16. Pratite novac	203
17. Seksualno bojno polje	213
18. Pitanja koja mi ljudi stalno postavljaju.....	227

Zaključak: „Veoma mi je drago što smo ovo vreme

proveli zajedno”	261
<i>Zašto sam napisala ovu knjigu.....</i>	<i>263</i>
<i>Zahvalnice.....</i>	<i>267</i>

Napomena mom čitaocu

Budimo realni: ne držite u rukama ovu knjigu zato što ste istinski srećni u vezi. Zapravo, možda ste prilično nesrećni u njoj.

Možda mnoge vaše potrebe nisu bile zadovoljene u vezi. I to je dovelo do mnogih sukoba. Ili otvorenog ratovanja. Ili možda do hladnoće gerilskog ratovanja.

I bez obzira na to koliko ste jaka osoba, često se i sami iznenadite kad shvatite koliko vas partner iznervira kada pokušate da rešite najmanji problem.

Znam kako se osećate jer sam se i ja često isto tako osećala u svom dugom braku. Poznat mi je bol koji izaziva takva frustracija još otkad sam bila mala. Živela sam u izbegličkom kampu i gledala kako se moji roditelji muče u svom užasnom braku.

U životu je najvažnije imati pravi alat. Slobodno pitajte nekog kuvara ili stolara. Ako imate pravi alat, nema toga što ne možete da uradite. Ako nemate, nema vam spasa. Ova knjiga govori o tome kako da obezbedite potrebne alate za okončanje bolnog, neproaktivnog sukoba i počnete da razgovarate kao dvoje ljudi kojima je zapravo stalo do partnera, tako da potrebe i jednog i drugog budu zadovoljene u vašoj vezi.

Takođe znam kako se osećate jer sam više od četrdeset godina radila sa velikim brojem ljudi sličnih vama i videla sva vaša nastojanja

da zadovoljite svoje potrebe, da prevaziđete užasno osećanje bespomoćnosti i pronađete način da povratite ljubav koja i dalje postoji, ma koliko povremeno delovalo da je odavno nestala.

Postoji način da se spase ljubav i da joj se ne dozvoli da se udavi u moru ogorčenosti, čak i ako vam se trenutno ne čini da je tako. Ma koliko da se osećali bespomoćno, vi to niste. I vi i vaš partner možete postati par kakvim ste sebe uvek smatrali i kakav ste oduvek želeli da budete.

Napomena o rodnom identitetu i seksualnosti u ovoj knjizi

Napisala sam ovu knjigu za sve. Ko god da ste i ma kako videli sebe u pogledu identiteta – kao muškarca, ženu, ni jedno ni drugo, fluidnu osobu, nekonformistu, kao osobu koja se preispituje, kvir osobu, osobu u tranziciji, dvoduha – vi ste u ovoj knjizi i ja vas sve podjednako poštujem.

Isto je i sa vašom seksualnošću. Ne mogu da se setim nijedne vrste ljudske seksualnosti s kojom se nisam srela u svom radu i prigrllila je u želji da vam pomognem, naravno, u zavisnosti od vaših uslova i na osnovu onoga što vi sami želite.

Ali pošto ste svi vi ovde duhom, može se desiti da između ovih korica ne pronađete par koji odslikava baš vašu situaciju. Izvinjavam se zbog toga. Neću reći da je to bilo neizbežno: sve se može izbeći. Ali danas je raznolikost roda i seksualnog izražavanja beskrajna.

Zato su ovde sukobi i borbe koje ste vodili sa svojim partnerom oko toga ko vi jeste i ko želite da budete, i oko toga kako se vas dvoje uklapate. Tako da ste i vi ovde, na ovim stranicama, i u mom srcu.

Zašto se parovi svađaju

DEO I

**Kako razumeti zašto su stvari
bile tako teške u vašoj vezi**

1

„Šta nam se to dogodilo?”

*Želim da budemo srećni... ali ne znam
da li je to više moguće.*

Medeni mesec se suviše brzo završi, i mi to prihvatimo. To je prirodni redosled stvari. Ali se nadamo da će posle medenog meseca ljubav postati stabilnija, čvršća i trajna.

Umesto toga, često završimo prilično daleko od bilo čega nalik na zemlju ljubavi. Ona nam sada više liči na živi pesak sukoba.

Eliz i Bred dugo su čekali da se venčaju, jer su želeli da prvo izgrade karijere. Već dvanaest godina su u obavezujućoj vezi i imaju dvoje dece.¹ Poput mnogih ljudi, i oni mešaju svoj prilično dobar stil života: to što imaju prijatelje, što se druže sa porodicama, odlaze na odmore i imaju lep ali mali stan, sa kvalitetom svoje veze, koji nije *baš* sjajan. Ljubav je dosta izbledela, a intimnost oslabila, što je uslovalo da se sve više udaljavaju jedno od drugog i sve češće dolaze u sukob. Pa ipak, pošto su svedoci raspada brakova nekih od prijatelja, misle da je sa njihovim brakom manje-više sve u redu.

Ali ako ih pitate, a ja jesam, reći će vam da mnoge njihove potrebe nisu zadovoljene i da kada pokušaju da ih zadovolje, izbijaju velike svađe. Ali *zašto?* To je prava misterija.

¹ Svi ovde izneti slučajevi predstavljaju mešavine zasnovane na iskustvima stvarnih ljudi u stvarnim vezama. Ti ljudi su ili dolazili kod mene u svojstvu pacijenata, ili sam ih upoznala tokom istraživanja. To su ljudi razne rasne i etničke pripadnosti, seksualnih orijentacija i rodni identiteta, i u raznim oblicima obavezujućih veza. Pišući o njima, često sam pravila kombinacije kako bih zaštitila njihovu privatnost. (Prim. aut.)

Izaberite nasumice bilo koje večer, kada su deca zbog neke obaveze duže u školi, na primer, i treba da se vrate kući tek posle večere.

Eliz se vraća kući posle dugog dana u kancelariji – sastanci, telefonski pozivi, krize, sukobi – ulazi u dnevnu sobu, izuva cipele sa visokom štiklom, šutirajući ih sklanja s puta i spušta tri torbe na kauč. Skida sako i baca ga na obližnju stolicu, ali je promašuje i sako pada na pod. Kaže sebi da će ga podići kasnije i umorno se spušta na kauč i počinje da pregleda poštu. Uglavnom su u pitanju reklame – katalogi i ponude za kreditne kartice. Sve ih baca na stočić i ustaje s namerom da ode u kuhinju po čašu vina.

Uskoro se vraća kući i njen muž Bred se sapliće o njene cipele koje su završile na ulazu, a njegovi napeti nervi sapliću se o nered koji ga pozdravlja. On zna da je Eliz svesna toga da će ga nered koji je napravila isprovocirati. Ona zna da će Bred misliti da je to uradila namerno, samo da bi ga iznervirala. Zašto bi inače to uradila?

Svađa gotovo da je besmislena. Mogli bi uglas da kažu: „Svađa broj sedam – štriklirana” i završe s tim.

Ali to bi bilo suviše jednostavno. Na taj način bi izdali svoja osećanja.

Bred započinje svađu rečima: „Nisi mogla to da uradiš, zar ne – da smisliš kako da me ne dočeka nered kada se vratim kući?”

„Ostavila sam nekoliko stvari unaokolo. Zar sam zbog toga čudovište? Naravno da nisi prosto mogao da pređeš preko toga.”

Tako to počinje, a završava se razmenom srdačnih *jebi se*.

Kada je reč o nekim drugim partnerima, petnaest minuta kasnije jedno od njih pita drugo: „Hej, šta želiš za večeru?” Pojedini parovi pak posle takve svađe ne razgovaraju dani. A za neke bi to mogla da bude poslednja kap.

Šta se to onda ovde dešava? Kao prvo, to nije samo „obična svađa”. Pod „običnom svađom” podrazumevam da dvoje ljudi protivreče jedno drugom i na kraju sve izgleda, s tim da se tokom svađe atmosfera uglavnom uzburka. Ne, to je nešto više – prava bitka usred duge istorije ogorčenosti, razočaranja, frustracija i nezadovoljenih potreba. Kakvih potreba? Oh, odakle da počnem... Imaju dva dečaka. Dobra su deca. Ali Eliz je želela devojčicu i želela je da probaju još

jednom, samo još jednom, i to bi bilo to. Ali Bred ne samo da je *od-bio* već je *odbio* i da razgovara o tome, rekavši joj u lice da zapravo nemaju o čemu da razgovaraju. Naglasio je da nemaju ni novca ni prostora i da on uopšte nije zainteresovan. Slučaj zatvoren.

Nećemo dozvoliti da Bred bude jedini negativac ovde. Eliz je učinila sve što je bilo u njenoj moći da mu zagorča život pokušavajući da ga natera da promeni mišljenje.

A to je samo jedan od mnoštva problema koje imaju. Mnogi parovi pokušavaju da izađu s tim na kraj.

Ponovimo pitanje. Šta se onda ovde dešava s ovo dvoje ljudi, zašto se tako često sukobljavaju i zašto im je tako teško da zadovolje svoje potrebe? Uostalom, to su pametni, elokventni, brižni ljudi. Vreme je da eliminišemo neke uobičajene osumnjičene. Ako želite da izvučete vezu iz lošeg stanja u koje je zapala, morate identifikovati *pravi* problem. Ne možete kriviti hleb što je pregoreo kada je problem u tosteru.

Okupljanje uobičajenih osumnjičenih

Možda Bred i Eliz nisu jedno za drugo? Poznato vam je da uredna osoba nikada ne treba da se venča sa neurednom? Ali činjenica je da većina ljudi ima različito mišljenje od svojih partnera o tome kako i koliko treba održavati kuću ili koliko bi dece trebalo imati.

Da li Bred ili Eliz, ili možda oboje, imaju duboke psihološke probleme? Uzdah. „Duboki psihološki problemi” su poput bubica u kući. Ako ih tražite, uvek ćete ih naći. Svi ih imaju. Dozvolite mi da kažem samo ovo. Od nekoliko hiljada parova sa kojima sam radila prethodnih decenija, pojedinci u tim vezama nisu imali veće psihološke probleme od stanovništva u celini.

A šta je sa stresom? Sasvim je izvesno da su bili pod velikim stresom: novčani problemi („Kad bi Bred više zarađivao...”), zdravstveni problemi (oba deteta patila su od ozbiljnih alergija, što je doprinosilo stresu ove porodice), mali stan i činjenica da imaju bučne komšije. U redu, ali pitanje je da li su pod većim stresom *od ostalih parova*. Sumnjam u to. Smatramo da smo mi pod većim stresom od ostalih ljudi sa kojima se poredimo jer vidimo sebe kada su stvari najteže – iznenada je neophodna popravka kola, jedno od

dece je odjednom počelo da udara drugu decu u školi, unapređenje na poslu se izjalovilo i muž je celo veče ispuštao gasove kao da mu život zavisi od toga. Za to vreme prijatelji su, sudeći po objavama na *Instagramu*, bili u svom najboljem izdanju, ne pokazujući pritom neke od najtežih stvari sa kojima se nose.

Mi, kao i Bred i Eliz, možemo s punim pravom da kažemo da nam nije lako. Ali daleko manje imamo prava da kažemo da nam je gore nego drugima.

A kad već pominjemo njihovu decu sa alergijama koja udaraju drugu decu u školi, da li deca *sama po sebi* umanjuju kvalitet braka? Oh, svakako. Niko u to ne sumnja. Deca su neka vrsta mašine koja izaziva stres, ubija romansu, ne dopušta intimnost i remeti mir i tišinu. Ona su veoma bitna za porodicu, a porodica je sjajna stvar. Ali porodica nije isto što i brak. U svakom slučaju, svi brakovi sa decom su u istoj situaciji.

Da li je onda brak *sam po sebi* problem? Deca + vreme + rutina + dosada + navika + nagomilavanje ozlojeđenosti = veza na mašini za održavanje života?

„Brak je prokleta težak.”

Mnogi ljudi danas govore da je brak prokleta težak. Znam da mnogi ljudi osećaju da je to tačno. Takođe postoji velika verovatnoća da jedan od partnera kaže, gledajući drugog pravo u oči: „Šta to, dođavola, nije u redu s *tobom*?” Znam da sam u svom braku uvek mogla da zaobiđem sagledavanje svog braka i svoje uloge u njemu tako što bih jednostavno okrivila muža i fantazirala o tome kako bi sve bilo divno da on nije sebični, bezosećajni kreten kakvim mi se činio u tom trenutku.

A onda neki terapeuti kažu da treba prestati sa upotrebom „ti” tvrdnje i preći na „ja” tvrdnju, na primer: „*Osećam* da si sebični, bezosećajni kreten!” Vau, kakva razlika. (Bila sam sarkastična, u slučaju da niste sigurni. Ali ne baš toliko sarkastična...)

I prijateljice se žale na svoje veze, ali takođe kažu da možda nije „on” za sve kriv. *Tada* ćete možda čuti veliki uzdah i izjavu: „Brak je jednostavno suviše težak.”

Ako promislite o toj izjavi, upitaćete: „Zašto?”

Ako je brak toliko težak, zašto se uopšte trudimo?

Nije sam brak problem. To bi bilo kao da kažete da je razlog zašto mnogi ljudi imaju zdravstvene probleme samo telo. A to je previše negativan pogled na brak. On u potpunosti ignoriše ogromne koristi života sa nekim koga poznajete i ko vas poznaje, kome možete da verujete, ko vam se iskreno dopada, sa kim imate dugu, zajedničku prošlost, sa kim ste prevazišli tolike izazove, sa kim možete da ostarite. Plus, ako ste iskreni prema sebi, priznaćete da se volite i da vam se dopada da budete u braku... kada se ne svađate.

Bez obzira na to koja nas tajanstvena sila vodi na to ne tako sjajno mesto, ipak se tamo nađemo. Svakako da postoje nezadovoljene potrebe. Gotovo sigurno i neka vrsta sukoba. Kao i osećanje udaljavanja i ozlojeđenosti. A najgore od svega je to što se čini da stvari postaju sve gore, ne bolje, ma šta uradili.

Prekretnica

Naravno da se ne pretvara sve u svađu kada se medeni mesec završi, niti se čak svodi samo na svađu. Dosta brzo, sa čežnjom se prisećajući medenog meseca, neki od nas zaključuju da su sasvim zadovoljni i lepom šetnjom oko bloka posle večere sa partnerom.

Ali je previše onih među nama za koje je čak i to van domašaja. I u nekom trenutku stignemo u sebi do prekretnice. Nije u pitanju to što seks postaje rutinski i izlivi nežnosti retki. Ni to što je došlo do prve svađe među nama, posle koje su usledile još mnoge, ili to što smo se navikli na žučne sukobe ili neprijatno izbegavanje sukoba, kao i na to da izbegavamo jedno drugo. Nije čak posredi ni to što smo shvatili da suviše naših potreba jednostavno nije zadovoljeno u ovoj vezi i, ako možemo da verujemo svojim partnerima, isto važi i za njih.

To nije prekretnica, jer se tih dana veliki broj nas privikne na misao da je brak težak i da verovatno neće biti savršen.

Prekretnica za mnoge od nas je kada nam se u glavu uvuče ona reč na slovo R – razvod. Ili možda ona druga reč koja počinje istim slovom – raskid. Ne pomislimo odmah: „To je to! Hoću razvod!” Možda smo još jako daleko od toga. Pre će biti da je u pitanju osećaj da razvod, raskid ili razdvajanje nisu odjednom postali opcija, već da su pre nešto što zvuči kao dobra ideja. Zastrašujuća, ali dobra ideja. Možda. Pre će biti da je ovako:

Došla sam do tačke kada sve vreme razmišljam o razvodu. Da li je to ono što želim? Ne. Svakako da nije. Želim da budemo srećni kao što smo nekada bili. Da budemo bliski. Da jedno drugo podstičemo. Ali prosto ne znam da li je to više moguće. I tako... pokušavam da radim na svom braku, ali usred noći razmišljam o tome da ga okončam.

Većina nas se suočila s tim. Ja jesam. To nužno ne znači da je vaš brak loš ili da je vaša veza osuđena na propast, ili da duboko u sebi zaista želite da izađete iz nje. Ali to svakako znači da osećate da vas je snašla nevolja, što znači da verovatno jeste. Skaćete po veoma tankom ledu.

Znate kako da izazovete sukob, ali više ne znate kako da podstaknete ljubav. Uskoro ćete naučiti kako. Dovoljno je da ne odustanete od ove knjige.

Izgled ljubavi se iskvario

Nevolja u koju upadamo u vezama kada nas progoni ona reč na slovo R može izgledati veoma različito od para do para. Tolstoj je bio u pravu kada je napisao: „Sve srećne porodice liče jedna na drugu, svaka nesrećna porodica nesrećna je na svoj način.”²

Uzmite kao primer Debru i Majka.

Debra i Majk upoznali su se na koledžu, i *tras*! Niko od njihovih prijatelja nije znao zašto su to dvoje zajedno, ali Debra i Majk su znali: mnogo su se zaljubili jedno u drugo. Trebalo je da Majk diplomira na muzičkoj akademiji i zapravo je bio na dobrom putu da postane uspešan nevaljali roker, čemu je išao u prilog i njegov izgled. Debra se pripremala za pravni fakultet, ali je istovremeno bila popularna devojka koja je volela da se provodi i sanjala o tome da zastupa siromašne, što se Majku dopalo. Majk se odmah vinuo u muzičke vode i podržavao je Debru tokom studija prava. Debra se zaposlila; Majkova karijera se nastavila, ali nikako da postane zvezda.

2 Iz romana *Ana Karenjina*. Prevod: Zorka Velimirović. (Prim. lekt.)

Znate već... život. A onda je došla beba, novca je bilo sve manje, a Majk i Debra su postajali sve nezadovoljniji svojim karijerama, platama, načinom života (Majk je često bio na putu, na primer), a sve to se nekada tako lepo uklapalo. Popularna devojka i zgodan momak su se borili.

Slučajno znam da su bili dobri ljudi i da su zaista brinuli jedno o drugom. Ali je i pored toga bilo dosta razloga za sukobe. Novac je uvek bio problem. Činjenica je da nije nimalo lako zaraditi kao muzičar ili pravnik koji zastupa siromašne. Ispostavilo se i da je roditeljstvo veliki problem: Majk se pokazao kao strog roditelj, ali nikada nije bio dovoljno prisutan da bi se njegova reč poštovala.

Posle drugog deteta, Debru je sve manje zanimao seks. Delimično je razlog za to bio umor, a delimično Majkovo sporadično prisustvo kod kuće i u njenom srcu. Majk nije nimalo pomagao jer se često vraćao loše raspoložen sa propalih turneja.

Sve je to bilo normalno, mnogi brakovi prolaze kroz slične situacije bez obzira na to ko su supružnici i kako zarađuju za život. Debra i Majk su zapali u vrzino kolo borbe i besa, obeshrabrenosti i ozlojeđenosti, pomešanih sa nadom i pokušajima da začepu rupe u svom brodu.

Ali kako je tačno to stanje izgledalo i kako su ga doživljavali Debra i Majk? I koja su to najčešća mesta na koja probušeni brod odvodi ljude?

Mnogo više je takvih mesta nego što mislite! Odnos ispunjen konfliktima koji progoni reč na slovo R ima mnogo različitih varijanata.

Rat i mir. Ponekad ljudi u vezama prolaze kroz duga razdoblja mira, ali onda stvari počnu da se zakuvavaju i u nekom trenutku partneri odlepe. Izbije strašna svađa, toliko strašna da se oboje povuku i tako prividno izgode situaciju. Ništa nije rešeno, samo je zataškano. I to traje do naredne eksplozije. U slučaju da vas zanima, to se dešavalo sa Debrom i Majkom.

Beskonačni rat. Ponekad sukob i borba odvedu ljude upravo tamo gde mislite da će ih odvesti. A to jednostavno znači da se mnogo svađaju. Ponekad sve pršti, a ponekad se svodi na ljutnju, prepirke,

rasprave. I uvek je prisutno osećanje da bi, ako bi samo pokušali da porazgovaraju o problemu, uspeali da okončaju svađu.

Svedeni životi. Ljudi ne menjaju nužno svoj život, jednostavno tako ispadne. Neki delovi njihovih života nastave dobro da funkcionišu. Na primer, uvek uživaju u izlascima i razgovorima kada su sami s partnerom. I nastavljaju to da rade. Pomažu im i zajednička putovanja, pa ih i dalje praktikuju. Ali recimo da se seks – da li će ga biti ili ne – pretvorio u bojno polje, tako da su ga jednostavno izbacili iz života. S vremenom izbace i sve ostale stvari koje ne funkcionišu kako treba. Njihov odnos se sveo na delić onoga što je nekada bio. Žive u iluziji da sve funkcioniše kako treba, poput kakvog nesrećnog službenika koji se zavarava da je sve u redu jer uglavnom nema nikakvu odgovornost.

Zima. Ovde u Los Anđelesu ljudi misle da je hladno kada je napolju otprilike 15 stepeni Celzijusa, dok se u Utikagviku na Aljasci -12 stepeni Celzijusa ne smatra previše hladnom temperaturom. Ali bez obzira na referentnu tačku, uvek može biti hladnije. Ponekad je sukob između dvoje ljudi tako tužan i sveprožimajuć da im je preostalo svega nekoliko dodirnih tačaka osim navike, koja je i te kako moćna veza. Milioni parova drhte zajedno pred vatricom svog odnosa. Iako više nemaju snage da se bore, nemaju snage ni da raskinu. I tada nastupa zima. Počinje da vlada ućtivost. Provode vreme hodajući na prstima. Praznina zamaskirana u harmoniju. I to im deluje u redu sve dok ne počnu da razmišljaju o problemu ili dok ne naiđe neko bolji.

I na kraju sledi ovo.

Tako je, kako je. Za neke ljude je najbolji mogući ishod stajanje u mestu – kada ne mogu da se odreknu svojih potreba, ali ni borba da ih zadovolje takođe nije rešenje. Mnogi ljudi ocenjuju takve odnose kao zadovoljavajuće ne zato što oni to zaista jesu već zato što žele da deluju doraslo izazovu. Veza zapravo nije strašna. Ali nije ni sjajna. To nije ono što ste očekivali, pa stoga sanjarite o nečemu boljem, ali ste i dalje sa svojim partnerom dok dosta vaših prijatelja više nije u vezama i brakovima. Da je razvod lak, da znate da možete naći nekog boljeg, onda možda... Ali... tako je, kako je.

Put napred

Kada je reč o vezama, pitanje „Zašto se svađamo?” zapravo se svodi na „Zašto skrećemo u pogrešnom pravcu kada partner – na naše veliko iznenađenje – odbija da udovolji našim potrebama?”. Reagujemo na to što partner ne zadovoljava naše potrebe, on reaguje na ono što mi uradimo, a onda mi ponovo reagujemo. I tako ukруг.

Nije da se „svađamo”, već u svom besu na kraju postajemo okrutni jedni prema drugima i počnemo da ispoljavamo prezir.

To je nešto što nas usisa ma koliko bili promišljeni. Zato je toliko smešno, mada je istovremeno i veoma tužno, gledati kako se promišljeni i staloženi ljudi svađaju. Oni tada više i nisu ljudi već su ono u šta se ljudi pretvore kada bivaju uhvaćeni u ovu očajničku, neproduktivnu borbu da bi zadovoljili svoje potrebe.

Zapravo se sve svodi na to: na zadovoljenje potreba, koje nažalost ostaje nedostižno. Koliko je *to* užasno? To je kao da pokušavate da se slažete sa preovlađujućim mišljenjem, jer je to mnogo lakše, ali se ono posle izvesnog vremena okrene protiv vas, a vi nastavite dalje sve dok vas potpuno ne iscrpi. Onda vam ne preostaje ništa drugo nego da krenete unazad.

To nas upućuje na odgovor. Šta bi bilo da možemo da otkrijemo zašto je vama, meni, našim roditeljima, rođacima i većini prijatelja tako prokleta teško da rešimo sukobe sa partnerima? Šta ako postoji rešenje koje bismo svi mogli da primenimo i razrešimo te sukobe tako da bol i ozlojeđenost nestanu, potrebe budu zadovoljene i da, umesto što živimo sa gomilom nerešenih problema, živimo bolje zato što imamo toliko dobrih rešenja za te probleme?

Postoji nešto, o čemu će biti reči u narednom poglavlju, što i te kako otežava ljudima da izbegnu sukob kada je reč o zadovoljavanju njihovih potreba. Stvari koje rade da bi izašli na kraj jedni sa drugima samo pogoršavaju problem, ne rešavaju ga.

Zašto onda dvoje pametnih, brižnih ljudi koji se vole ne mogu da reše sve svoje probleme? Zašto se upuštaju u neproduktivne svađe?